

Lijst medicijnen met als mogelijke bijwerking gewichtstoename

In deze tabel zijn de volgende medicijngroepen opgenomen:

- Antidepressiva
- Antipsychotica
- Diabetesmiddelen
- Ontstekingsremmers
- Anti-epileptica
- Astma – en COPD-medicatie
- Maagmiddelen
- Antihypertensiva
- HIV-medicatie
- Antihistaminica

De medicijnen staan op volgorde van aantal gebruikers in Nederland. Deze aantallen zijn geraadpleegd via de GIP-databank (Zorginstituut Nederland, 2022). Er is per medicijn aangegeven in welke vorm het medicijn voorkomt en welke bijwerkingen gemeld zijn bij Lareb, gerangschikt op hoe vaak deze bijwerkingen voorkomen (Lareb, 2022). De **rood** aangegeven medicijnen kunnen als bijwerking **gewichtstoename** hebben. Onder gewichtstoename verstaan we toename van eetlust, een veranderde stofwisseling en toename in gewicht. Van de in **groen** aangegeven medicatie is bekend dat ze soms tot **gewichtsafname** kunnen leiden.

Andere bijwerkingen die indirect tot gewichtstoename kunnen leiden zijn eveneens opgenomen in de tabel. Onder deze bijwerkingen vallen effecten op de vetverdeling, veranderingen in de bloedsuikerspiegel, droge keel, aften, ontstekingen in het mondslijmvlies, smaakveranderingen en maagdarmklachten. Deze bijwerkingen kunnen zorgen voor minder of meer eetlust en zo ook zorgen voor gewichtstoename of -afname.

Oedeem is ook opgenomen in de tabel, echter komt men bij oedeem aan in vocht en niet in vet. Er wordt gesproken van gewichtstoename als dit toename in vetmassa is (Maastricht UMC, 2022).

Medicijngroep	Medicijn	Vorm medicijn	Bijwerkingen die regelmatig voorkomen (meer dan 30 op de 100 mensen)	Bijwerkingen die soms voorkomen (10-30 op de 100 mensen)	Bijwerkingen die zelden voorkomen (1 tot 10 op de 100 mensen)	Bijwerkingen die zeer zelden voorkomen (minder dan 1 op de 100 mensen)	Aantal mensen in Nederland die dit medicijn slikt (2021)
Antidepressiva	Amitriptyline (Sarotex, Tryptizol)	Drank, capsule of tablet	Gewichtstoename, doordat u meer eetlust heeft. Soms kan het lichaam ook vocht vasthouden (oedeem)	-	-	-	192954
	Citalopram (Cipramil)	Druppels, omhulde tablet of capsule	Er kunnen maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree, verstopping, winderigheid, krampen en een verminderde eetlust ontstaan. Meestal verdwijnt dit binnen enkele dagen na gewenning aan dit medicijn. Het gaat beter als dit medicijn met voeding ingenomen wordt.	-	Gewichtsverandering. Als de gewichtsverandering te groot en ongewenst is kan de huisarts een diëtist inschakelen.	-	190953
	Paroxetine (Seroxat)	Capsule, drank of tablet	Er kunnen maagdarmklachten, zoals	-	Gewichtsverandering. Als de gewichtsveran	-	133718

			misselijkheid, diarree, verstopping, winderigheid, krampen en een verminderde eetlust ontstaan. Meestal verdwijnt dit binnen enkele dagen na gewenning aan dit medicijn. Het gaat beter als dit medicijn met voeding ingenomen wordt.		dering te groot en ongewenst is kan de huisarts een diëtist inschakelen.		
	Mirtazapine (Remeron, Mirzasna)	Drank, smelttablet	-	Na enkele maanden: gewichtstoename. Dit kan komen door verhoogde eetlust of er wordt vocht vastgehouden (oedeem). Droge mond door afname aanmaak speeksel	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, verstopping en diarree	-	119787
	Sertraline (Zoloft)	Capsule, tablet	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree, verstopping,	-	Zwaarder worden	Gewichtsafname	102935

			krampen en een verminderde eetlust Droge mond				
	Venlafaxine (Efexor)	Capsule of tablet (met gereguleerde afgifte)	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en verstopping en zelden verminderde eetlust, diarree en braken Droge mond	Gewichtsverandering	-	98306
	Escitalopram (Lexapro)	Druppels, tablet	Maagdarmklacht en, zoals misselijkheid, diarree, verstopping, krampen en een verminderde eetlust	-	Droge mond Gewichtsverandering	-	83341
	Nortriptyline (Nortrilen)	Tablet	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt Verstopping (obstipatie)	-	Na enkele maanden: gewichtstoename	-	83228
	Fluoxetine (Prozac)	Capsule, tablet	Maagdarmklacht en, zoals misselijk zijn, diarree, krampen, overgeven en een verminderde	-	Droge mond Verandering van gewicht	-	56670

			eetlust. Dit gaat meestal na enkele dagen over als er gewenning is aan het medicijn				
	Bupropion (Zyban, Wellbutrin)	Tablet met gereguleerde afgifte	-	Droge mond Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, buikpijn, verstopping	-	Te hoge of lage bloeddruk Te kort aan natrium Zeer zelden verminderde eetlust	31662
	Duloxetine (Cymbalta, Xeristar)	Maagsapresistente capsule	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid Verstopping (obstipatie) Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt	Diarree, winderigheid, buikpijn, braken, verminderde smaak en eetlust en gewichtsverlies Verhoging van de bloeddruk	Hogere bloedglucose waarden	31468
	Clomipramine (Anafranil)	Omhulde tablet, tablet met gereguleerde afgifte	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt Verstopping (obstipatie)	Misselijkheid Na enkele maanden: gewichtstoename	Braken, diarree, gebrek aan eetlust en verandering van smaak	-	24767

	Trazodon (Trozalan)	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree, zuurbranden, zweertjes in de darm of slokdarm en verstopping Na enkele maanden: gewichtstoename door meer eetlust. Gewichtstoename kan ook ontstaan door vochtophoping (oedeem)	-	Smaakverlies, verlies van eetlust, gewichtsverlies Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt	11924
	Vortioxetine (Brintellix)	Druppels, tablet	-	Misselijkheid, gaat meestal over na twee weken	Maagdarmklachten, zoals braken, diarree of verstopping	Tekort aan natrium	5429
	Imipramine	Tablet	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt Verstopping (obstipatie)	Misselijkheid en braken, vooral in het begin Gewichtstoename	-	-	2687
	Tranlycypromine (Parnate, Tracydal)	Tablet	-	Hoge bloeddruk	Droge mond Maagdarmklachten, zoals	-	1824

					misselijkheid en diarree Na enkele maanden: gewichtstoename		
	Agomelatine (Valdoxan)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, maar ook diarree, verstopping, braken en buikpijn	Gewichtsverlies, maar soms neemt het gewicht ook toe	1683
	Maprotiline	Tablet	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt	-	Misselijkheid en braken, in het begin Verstopping (obstipatie) Na enkele maanden: gewichtstoename	Verandering van smaak	780
	Moclobemide (Aurorix)	Omhulde tablet	-	Droge mond	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree, braken, verstopping	Dikke enkels of polsen door het vasthouden van vocht (oedeem) Een verminderde eetlust en	762

						smakstoornissen	
	Dosulepine (Prothiaden)	Capsule, tablet	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt Verstopping (obstipatie) Na enkele maanden: gewichtstoename	Misselijkheid en braken, in het begin	-	-	690
	Mianserine (Tolvon)	Tablet	Na enkele maanden: gewichtstoename	-	-	-	316
	Fenziline (Nardil)	Capsule, tablet	-	Hoge bloeddruk	Droge mond Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en verstopping Na enkele maanden: gewichtstoename	Een te sterke daling van de bloedglucose (hypo)	138
	Doxepine (Sinequan)	Capsule, tablet	-	-	Misselijkheid en braken, vooral in het begin Na enkele maanden: gewichtstoename	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt Verstopping (obstipatie)	8

Antipsychotica	Quetiapine (Seroquel)	Capsule, filmomhulde tablet, tablet met gereguleerde afgifte	Gewichtstoename door een toename van de eetlust en een veranderde stofwisseling	Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed	Verstopping (obstipatie) Teveel glucose in het bloed	-	150763
	Olanzapine (Zyprexa, Zypadhera)	Smelttablet, tablet, poeder voor injectie	Gewichtstoename door een toename van de eetlust en een veranderde stofwisseling Verstopping (obstipatie)	-	Teveel glucose en cholesterol en andere vetten in het bloed	-	56103
	Haloperidol (Haldol, Haldol-Janssen)	Drank, injectie/infuus, tablet		-	Gewichtstoena me door een toename van eetlust en veranderde stofwisseling Gewichtsafna me en minder eetlust	-	54006
	Risperidon (Risperdal, Risperdal Consta, Risperdal Quicklet)	Drank, omhulde tablet	-	Gewichtstoena me, door meer eetlust en een veranderde stofwisseling	Maag- darmklachten zoals misselijkheid, braken, diarree, verstopping en buikpijn	Teveel glucose in het bloed Toename van cholesterol in het bloed	44651
	Aripiprazol (Abilify, Abilify Maintena)	Capsule, drank (suspensie), injectie- of poedervloeistof, tablet			Maag- darmklachten zoals misselijkheid, brandend maagzuur en buikpijn	Teveel cholesterol en vetten in het bloed	31141

					Verstopping (obstipatie) Gewichtstoename of juist gewichtsafname		
	Lithiumzouten (lithiumcarbonaat)	Capsule, drank, tablet (met gereguleerde afgifte)	Gewichtstoename, dit kan komen door het vasthouden van vocht, teveel calorierijke dranken of door een veranderde stofwisseling. Na enkele maanden tot jaren gebruik kan dit leiden tot een verminderde werking van de schildklier	-	Maag-darmklachten, zoals misselijkheid, diarree en buikkramp	Oedeem (vocht vasthouden)	30143
	Clozapine (Leponex, Zaponex)	Drank, drank (suspensie), injectievloeistof, tablet	Gewichtstoename door een toename van de eetlust en een veranderde stofwisseling Verstopping (obstipatie)	-	Misselijkheid, braken, verminderde eetlust Teveel glucose in het bloed Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed Verhoogde bloeddruk		14804
	Pipamperon (Dipiperon)	Tablet	-	-	-	Gewichtstoename	11016

	Zuclopentixol (Cisordinol)	Druppels, injectie, tablet	-	-	Gewichtstoename Verstopping (obstipatie)	-	4996
	Paliperidon (Invega, Byanli, Xeplion, Trevicta)	Tablet met gereguleerde afgifte	-	Zwaarder worden, door toename van eetlust en een veranderde stofwisseling	Maag-darmklachten, zoals misselijkheid, overgeven, diarree, verstopping, winderigheid en buikpijn	Teveel glucose in het bloed Meer cholesterol in het bloed Minder eetlust	4806
	Penfluridol (Semap, Acemap)	Tablet	-	-	-	-	4194
	Pimozide (Orap)	Tablet	-	-	Minder eetlust Verstopping (obstipatie)	-	3801
	Flupentixol (Fluanxol)	Injectie, tablet	-	-	Gewichtstoename, door een toename van de eetlust en een veranderde stofwisseling Verstopping (obstipatie)	-	3385
	Sulpiride (Dogmatil)	Capsule, tablet	-	-	Verstopping (obstipatie) Gewichtstoename	Misselijkheid en braken Hogere bloeddruk	1608
	Amisulpride (Aktiprol)	Tablet	-	-	Gewichtstoename Maag-darmklachten,	Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed	1581

					zoals misselijkheid, overgeven en verstopping Verhoogde bloeddruk	Verhoogde suikers in het bloed	
	Lurasidon (Latuda)	Tablet	-	Maag-darmklachten, zoals misselijkheid, braken, winderigheid, diarree, brandend maagzuur en buikpijn	Gewichtstoename Minder eetlust	Teveel glucose in het bloed Tekort aan natrium Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed	586
	Cariprazine (Reagila)	Capsule	-	-	Maag-darmklachten, zoals misselijk gevoel, overgeven en verstopping. Zeer zelden zuurbranden of hik Gewichtstoename door meer eetlust, verminderde eetlust komt ook voor Verhoogde bloeddruk	Teveel glucose in het bloed	475

					Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed		
	Perfenazine	Capsule, tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	399
	Brexiprazol (Rxulti)	Tablet	-	-	Gewichtstoename, door een verhoogde eetlust en een veranderde stofwisseling Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, buikpijn en diarree. Zeer zelden meer winden laten.	Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed	334
	Broomperidol (Ipromen, Ipromen Decanoas)	Druppels, injectie	-	-	Gewichtstoename, door een verhoogde eetlust en een veranderde stofwisseling Verstopping (obstipatie)	-	276
	Periciazine (Neuleptil)	Capsule	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	269
	Fluspirileen (Imap)	Suspensie voor injectie	-	-	-	-	62
	Chloorpromazine	Injectievloeistof, zetpil	Verstopping (obstipatie)	Gewichtstoename door verhoogde eetlust en	-	Teveel glucose in het bloed	43

				veranderde stofwisseling			
	Sertindol (Serdolect)	Omhulde tablet	-	-	Gewichtstoena me door een verhoogde eetlust en een veranderde stofwisseling	Teveel glucose in het bloed Teveel cholesterol en andere vetten in het bloed	40
	Tiapride (Tiapridal)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	24
	Droperidol (Dehydrobenzperid ol)	Injectievloeistof	-	-	Verlaagde bloeddruk	-	2
Diabetesmidde len	Metformine (Glucient, Glucophage)	Drank, tablet, tablet met gereguleerde afgifte	Verminderde eetlust	-		-	668946
	Gliclazide (Diamicron)	Tablet met gereguleerde afgifte	-	Gewichtstoena me Bespreek met de arts of dietist als het gewicht omhoog gaat.	Kans op hypo's	Maag- darmklachten (zoals diarree, misselijkheid, braken en een drukkend of vol gevoel in de maag)	264992
	Insuline aspart (Fiasp)	Infusievloeistof, injectie/infuus, injectievloeistof	Te hoge hoeveelheid bloedglucose Te lage hoeveelheid bloedglucose	-	-	-	148205
	Insuline glargine (Lantus)	Injectievloeistof	-	-	-	-	125334
	Insuline degludec (Tresiba)	Injectievloeistof	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	49867

	Semaglutide (Ozempic)	Injectievloeistof	-	Misselijk gevoel en diarree	Een te laag bloedsuiker (hypo) Minder eetlust en daardoor afvallen	Veranderde smaak	42286
	Glimepiride (Amaryl)	Tablet	-	Gewichtstoename	-	Een te lage bloedsuiker (hypo) Maagdarmklachten, zoals diarree, misselijkheid, braken en een drukkend of vol gevoel in de maag Smaakstoornissen	33871
	Insuline humaan (AIOACO1) (Insulatard)	Suspensie voor injectie	-	-	-	-	29165
	Tolbutamide	Tablet Injectievloeistof	-	-	-	Maagdarmklachten, zoals diarree, verstopping, misselijkheid en braken	26502
	Insuline aspart	Injectievloeistof, infusievloeistof	-	-	-	-	25426
	Insuline detemir (Levemir)	Injectievloeistof	-	-	-	-	22714

	Empagliflozine (Jardiance)	Tablet	-	-	Te laag bloedsuiker, als er ook andere glucoseverlag ers gebruikt worden	Verstopping, doordat de darmen minder vocht bevatten	14217
	Linagliptine (Trajenta)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en braken	Te laag bloedglucose (hypo), als er ook andere glucoseverlag ers gebruikt worden	10280
	Liraglutide (Saxenda, Victoze)	Injectievloeistof	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken en diarree	-	Verminderde eetlust, buikpijn, verstoorde spijsvertering, buikgriep, zuurbranden, winderigheid, verstopping en een gezwollen buik Te laag bloedglucose (hypo) Droge mond	-	8359
	Insuline degludec met insuline aspart (Ryzodeg)	Injectievloeistof	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	6174
	Dulaglutide (Trulicity)	Injectievloeistof	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree, braken,	Verminderde eetlust, gewichtsverlies, verstopte spijsvertering,	-	5484

				buikpijn. Vooral tijdens de eerste twee weken. Zeer zelden darmverstopping	zuurbranden, winderigheid en een opgezwollen buik Een te lage bloedsuiker (hypo), als er ook andere glucoseverlagers gebruikt worden		
	Metformine met sitagliptine (Janumet)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	5432
	Vildagliptine (Jalra, Galvus)	Tablet	-	-	-	Een te lage bloedsuiker (hypo), als er ook andere glucoseverlagers gebruikt worden Verstopping Vocht vasthouden in armen en benen, vooral als er ook de glucoseverlager pioglitazon wordt gebruikt	4902
	Metformine met vildagliptine (Eucreas)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	3712

	Insuline degludec met liraglutide (Xultophy)	Injectievloeistof	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1755
	Canaglifozine (Invokana)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en verstopping Een te lage bloedsuiker (hypo), als er ook andere glucoseverlagers gebruikt worden	-	1609
	Insuline A1OABO1 (humaan) (Actrapid)	Injectievloeistof	-	-	-	-	1385
	Insuline lispro	Injectievloeistof	-	-	-	-	974
	Insuline A1OADO1 (humaan) (Mixtard)	Suspensie voor injectie	-	-	-	-	877
	Saxagliptine (Onglyza)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten zoals buikpijn, diarree, misselijkheid en braken en zeer zelden verstopping	Een te lage bloedsuiker (hypo), als er ook andere glucoseverlagers gebruikt worden Teveel cholesterol in het bloed Vocht vasthouden in armen en benen, vooral	846

						als er ook de glucoseverlager pioglitazon wordt gebruikt	
	Acarbose (Glucobay)	Tablet	Darmklachten, zoals winderigheid, opgeblazen gevoel en darmkrampen	-	Dunnere ontlasting, diarree en buikpijn	-	781
	Repaglinine	Tablet	-	-	Te lage bloedsuikerspiegel (hypo) Maagdarmklachten, zoals buikpijn en diarree Gewichtstoename	-	661
	Exenatide (Byetta, Bydureon)	Overige toedieningsvormen	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, verstopping en diarree	-	Verminderde eetlust, gewichtsverlies, buikpijn, verstoorde spijsvertering, zuurbranden, winderigheid en een gezwollen buik Een te lage bloedglucose (hypo)	Veranderde smaak	477

	Metformine met empagliflozine (Synjardy)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	446
	Metformine met dapagliflozine (Xigduo)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	390
	Insuline glargine met lixisenatide	Injectievloeistof	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	378
	Metformine met linagliptine (Jentadueto)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	293
	Metformine met pioglitazon (Competact)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	78
	Lixisenatide (Lyxumia)	Injectievloeistof	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree en braken	Een te lage bloedglucose (hypo)	-	66
	Insuline AIOAFO1 (humaan) (Exubera)	Inhalatiepoeder	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	16
	Ertugliflozine (Steglatro)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	15
	Metformine met ertugliflozine (Segluromet)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1
Ontstekingsremmers	Prednisolon		Maag- en darmproblemen, waarbij verstopping en een opgezwollen buik voor kan komen. Vochtophoping (oedeem) doordat	Na gebruik van een aantal maanden: zwaarder worden en een andere vetverdeling. De opname en afbraak van vet verandert,	Teveel cholesterol in het bloed, bij meerdere maanden gebruik	-	469110

			de pompfunctie van het hart	de eetlust gaat omhoog en er wordt vocht vastgehouden. Daarnaast kan het gezicht ook dikker worden			
	Triamcinolon	Tablet	-	-	-	Vochthoping (oedeem) Te hoge bloedsuiker Dik gezicht	214230
	Dexamethason (Dexmondo, Ozurdex, Dexa Pos, Dexangel, Oradexon)	Onbekend	"	"	"	"	106540
	Hydrocortison (Efmody, Locoid, Acecort, Alkindi, Plenadren, Solu-Cortef)	Tablet, zakje, capsule, tablet met gereguleerde afgifte, poeder met injectievloeistof	-	Na gebruik van een aantal maanden: Zwaarder worden en een andere vetverdeling. De opname en afbraak van vet verandert, de eetlust gaat omhoog en er wordt vocht vastgehouden. Daarnaast kan	Vochtophopping (oedeem) Teveel cholesterol in het bloed (na meerdere maanden gebruik)	Te hoge bloeddruk	13876

				het gezicht ook dikker worden			
	Prednison (Lodotra)	Tablet	-	Na gebruik van een aantal maanden: Zwaarder worden en een andere vetverdeling. De opname en afbraak van vet verandert, de eetlust gaat omhoog en er wordt vocht vastgehouden. Daarnaast kan het gezicht ook dikker worden	Teveel cholesterol in het bloed (na meerdere maanden gebruik) Maag- of darmklachten, zoals maagpijn, misselijkheid, opkomend maagzuur, een opgezette buik, diarree of verstopping	Te hoge bloeddruk	12O93
	Methylprednisolon (Depro-Medol, Solu-Medrol)	(poeder) Injectievloeistof, capsule, infusievloeistof, injectie/infuus, tablet	-	Na gebruik van een aantal maanden: Zwaarder worden en een andere vetverdeling. De opname en afbraak van vet verandert, de eetlust gaat omhoog en er wordt vocht vastgehouden. Daarnaast kan	Teveel cholesterol in het bloed (na meerdere maanden gebruik) Te weinig kalium in het bloed (dit is te merken aan spierkrampen, spiertrekkingen, spierpijn, etc.)	-	98O4

				het gezicht ook dikker worden			
	Betamethason (Betnelan, Betnesol)	Tablet, suspensie voor injectie	-	-	-	-	944
	Cortison	Tablet	-	Na gebruik van een aantal maanden: Zwaarder worden en een andere vetverdeling. De opname en afbraak van vet verandert, de eetlust gaat omhoog en er wordt vocht vastgehouden. Daarnaast kan het gezicht ook dikker worden	Maag- of darmklachten, zoals maagpijn, misselijkheid, opkomend maagzuur, een opgezette buik, diarree of verstopping Te hoge bloedsuiker (veel plassen en veel dorst) Vochtophoping (oedeem) Na meerdere maanden van gebruik: Teveel cholesterol in het bloed Te weinig kalium in het bloed (dit is te merken aan spierkrampen, spiertrekkingen, spierpijn, etc.)	Te hoge bloeddruk	746
Antiepileptica	Pregabalin (Lyrica)	Capsule	-	-	Maagdarmklachten, zoals	Zeer zelden brandend	146650

					misselijkheid, braken, diarree, winderigheid, opgezetten buik en verstopping. Droge mond Toename van gewicht. Dit kan komen door het vasthouden van vocht (oedeem) of toename van de eetlust	maagzuur en zure oprispingen Veel speekselaanmaak, gevoelloosheid van de mond, smaakverlies Veranderingen in het bloedglucose	
	Gabapentine (Neuontin)	Capsule, drank, drank (suspensie), tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, maagpijn, opgeblazen gevoel, buikpijn, winderigheid Minder eetlust Droge mond en keel	Meer eetlust Veranderingen in het bloedglucose	44766
	Valproïnezuur	Drank, injectie/infuus, maagsapresistente tablet, tablet met	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken,	Teveel ammoniak in het bloed	47292

		gereguleerde afgifte, zetpil			maagpijn, verstopping en diarree Gewichtstoename. Dit kan komen door het vasthouden van vocht of toename van de eetlust -		
	Levetiracetam (Keppra)	Drank, filmomhulde tablet, oplossing voor infuus	-	-	Maagdarmklachten zoals diarree, buikpijn, opgeblazen gevoel, misselijkheid en overgeven Minder eetlust	-	44428
	Carbamazepine (Tegretol)	Tablet, tablet met gereguleerde afgifte, zetpil	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en braken, zeer zelden buikpijn, diarree of verstopping	Droge mond Vasthouden van vocht (oedeem) Toename van gewicht Tekort aan natrium in het bloed	Minder eetlust Te hoge of te lage bloeddruk	32109
	Lamotrigine (Lamictal)	Tablet, zetpil	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken of diarree	-	26078

					Droge mond		
	Clonazepam (Rivotril)	Klyasma, tablet	-	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree en verstopping	25338
	Topiramaat (Topamax)	Capsule, omhulde tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en diarree, zelden braken, brandend maagzuur, maagpijn, opgeblazen gevoel, verstopping, winderigheid en buikpijn Verminderde eetlust wat kan leiden tot een lager gewicht	Droge mond, verandering van smaak, prikkelend of brandend gevoel van de tong of in de mond	Speekselvloed en dorst Teveel ammoniak in het bloed	20426
	Oxcarbazepine (Trileptal)	Filmomhulde tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en braken	Toename van gewicht Tekort aan natrium in het bloed	Verhoging van de bloeddruk	5001
	Fenytoïne (Epanutin, Diphantoïne, Diphantoince-Z)	Drank, drank (suspensie)	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid,	Verlies van smaak	-	3968

				braken en verstopping			
	Fenobarbital	Drank (suspensie), injectievloeistof, tablet	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid en braken		-	2747
	Brivaracetam (Briviact)	Drank, oplossing voor injecti/infuus, tablet	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken of verstopping Minder eetlust, hierdoor mogelijk gewichtsa fnahme		-	2157
	Primidon (Mysoline)	Capsule, tablet	-	-	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid en braken	2008
	Ethosuximide (Ethymal)	Capsule, stroop	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid en braken	-	-	1315
	Perampanel (Fycompa)	Drank (suspensie), tablet	-	-	Misselijkheid Minder of juist meer eetlust	-	719

	Zonisamide (Zonegran)	Capsule	-	Minder eetlust en gewichtsverlies	Maagdarmklachten zoals diarree, buikpijn, opgeblazen gevoel, misselijkheid en overgeven	-	463
	Vigabatrine (Sabril)	Capsule	-		Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken of buikpijn Gewichtstoename. Soms doordat er vocht wordt vastgehouden	-	350
	Rufinamide (Inovelon)	Drank (suspensie), tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en braken	Minder eetlust, eetstoornissen en gewichtsverlies	-	101
	Stiripentol (Diacomit)	Capsule, zakje (poeder)	-	Minder eetlust en gewichtsverlies	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en braken	-	77
	Felbamaat (Taloxa)	Drank (suspensie), tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, maagpijn, diarree, gebrek	-	62

					aan eetlust en gewichtsverlies . Zeer zelden verstopping		
Maagmiddelen	Pantoprazol (Ipraalox, Pantozol)	Infusievloeistof, maagsapresente tablet, poeder injectievloeistof	-	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid braken, buikpijn, diarree, verstopping en winderigheid Tekort aan vitamine B12 Tekort aan magnesium Gewichtstoename (door vasthouden van vocht of toename eetlust) of gewichtsverlies	1070250
	Omeprazol (Losec, Omecat, Omolin, Omoquis, Pedippi, Buscozol, Losecosan, Losec Mups)	Drank (suspensie), injectie/infuus, maagsapresente capsule/tablet, zetpil	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid, braken, buikpijn, diarree, verstopping, winderigheid	Tekort aan magnesium Tekort aan vitamine B12 Klachten van mond en keel (droge mond	997632

						en keel en ontsteking van het mondslijmvlies)	
	Sucralfaat (Sucralan, Ulcogant)	Drank (suspensie), zakje (granulaat)	-	-	Maagdarmklachten zoals verstopping, misselijkheid, een droge mond en een vol gevoel	-	37590
	Rabeprazol (Pariet)	Maagsapresistente tablet	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid, braken, buikpijn, diarree, verstopping, winderigheid	Tekort aan magnesium Tekort aan vitamine B12 Vocht vasthouden in de benen	24312
	Famotidine (Famocin, Famogast, Pepcidin)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid, braken, buikpijn, winderigheid, verstopping en weinig eetlust	Klachten van uw mond en keel, zoals een droge mond en keel en veranderde smaak	23099
	Panclamox	Maagsapresistente tablet(ten)	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	19920
	Misoprostol (Angusta, Cytotec, Misodel)	Tablet	Diarree en buikpijn, vooral in het begin	-	Misselijkheid, braken en buikpijn Verstopping en winderigheid	-	11466

	Lansoprazol (Prezal)	Maagsapresistente capsule	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid, braken, buikpijn, diarree, verstopping, winderigheid Klachten van mond en keel, zoals een droge mond en keel, aften en een ontsteking van het mondslijmvlies, smaakveranderingen	Vocht vasthouden in de benen Tekort aan vitamine B12 Tekort aan magnesium	10039
	Cimetidine	Tablet	-	-	Diarree in de eerste paar weken	Maagdarmklachten zoals buikpijn, misselijkheid en braken	3219
	Ranitidine (Zantac)	Drank, injectie/infuus	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1655
	Bismutsubnitraat	Capsule	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	82
	Nizatidine (Axid)	Capsule	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1
	Calciumcarbonaat (Cacit, Calci Chew)	Bruistablet, capsule	-	-	-	Maagdarmklachten zoals misselijkheid, winderigheid,	1

						diarree en buikpijn Verstopping (buikpijn) Teveel calcium in het bloed	
	Magnesiumoxide	Capsule, kauwtablet	-	-	Diarree	-	1
Antihypertensi va	Metoprolol (Selokeen)	Capsule, drank (suspensie), infusievloeistof, injectie/infuus, tablet (met gereguleerde afgifte), zetpil	-	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken, verstopping of diarree	Droge mond, doordat er minder speeksel wordt aangemaakt	1004000
	Amlodipine (Norvasc)	Capsule, drank (suspensie), tablet	-	Oedeem in de enkels en voeten	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, buikpijn, diarree of verstopping	Smaakverand eringen	698080
	Bisoprolol (Emcor, Emcor Deco)	Tablet	-	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken en diarree	-	222350
	Nifedipine (Adalat, Coracten)	Capsule, drank, tablet met gereguleerde afgifte	-	-	Opgezwollen enkels en bovenbenen Maagdarmkla chten, zoals verstopping	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, buikpijn, diarree, zuurbranden en winderigheid Droge mond	153810

	Propranolol (Hemangiol)	Capsule met gereguleerde afgifte, drank, tablet	-	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken en diarree Droge mond door verminderde aanmaak van speeksel	96636
	Sotalol	Drank, injectievloeistof, tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, verstopping, buikpijn, winderigheid of diarree Droge mond	-	86503
	Barnidipine (Cyress, Libradin, Vasexten)	Capsule met gereguleerde afgifte	-	Opgezwollen enkels en onderbenen	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en buikpijn	Maagdarmklachten, zoals opkomend maagzuur, diarree of verstopping	73211
	Atenolol	Drank (suspensie), tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, verstopping of diarree Droge mond doordat er minder	-	72434

					speeksel wordt aangemaakt		
	Lercanidipine (Lerdip)	Omhulde tablet	-	-	Opgezwollen enkels en bovenbenen	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, buiken, overgeven, diarree, brandend maagzuur	60067
	Diltiazem (Tildiem)	Capsule/tablet met gereguleerde afgifte	-	Opgezwollen enkels en onderbenen	Verstopping (obstipatie) Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en buikpijn	Maagdarmklachten, zoals opkomend maagzuur Droge mond	44380
	Doxazosine (Caradura xl)	Tablet met gereguleerde afgifte	-		Vasthouden van vocht in de enkels (oedeem) Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, maagpijn, pijn in de onderbuik, verstopping en een droge mond	Zwellingen in het gezicht (oedeem) Maagdarmklachten, zoals diarree of winderigheid Veranderingen in gewicht, meer of minder eetlust	43415
	Nebivolol (Nibilet)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, verstopping of diarree	-	40032

	Carvedirool	Drank (suspensie), tablet	-	-	Maagdarmklasten, zoals misselijkheid, braken, diarree of verstopping	Droge mond door verminderde aanmaak van speeksel Verstopping Verhoogd aantal vetten en cholesterol in het bloed	19877
	Metoprolol met thiaziden	Tablet met gereguleerde afgifte	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	17338
	Labetalol (Trandate)	Capsule, injectie/infuus, injectievloeistof, tablet	-	-	-	-	9843
	Felodipine (Plendil)	Tablet met gereguleerde afgifte	-	Opgezwollen enkels en onderbenen	-	Maagdarmklasten, zoals misselijkheid en buikpijn en opkomend maagzuur	8518
	Atenolol met overige diuretica	Overige toedieningsvormen	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	6820
	Methyldopa (Presinol)	Tablet	-	-	Maagdarmklasten, zoals misselijkheid, diarree, braken, verstopping, winderigheid en een opgezette buik Vasthouden van vocht	Droge mond	5887

					(oedeem) in de enkels		
	Celiprolol (Dilanorm)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, buikpijn Droge mond door verminderde aanmaak van speeksel	Maagdarmklachten zoals diarree	2501
	Clonidine (Catapresan)	Tablet	-	Droge mond en soms ook pijnlijke speekselklieren	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken en verstopping	-	1535
	Guanfacine (Intuniv)	Tablet met gereguleerde afgifte	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1502
	Moxodine	Tablet	-	Droge mond en in een enkel geval pijnlijke speekselspiertjes	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, buikpijn, diarree of verstopping	Verlies van eetlust Vasthouden van vocht (oedeem), te merken aan dikke enkels of benauwdheid	1377
	Ketanserine (Ketensin)	Injectie/infuus, injectievloeistof	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1047
	Ketanserine (Ketensin)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1047
	Macitentan (Opsumit)	Tablet	-	Vocht vasthouden, dikke vingers,	Te lage bloeddruk	-	823

				dikke enkels en zwaarder worden			
	Acebutolol	Tablet	-	Maagdarmstoornissen, zoals obstipatie	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, diarree of braken	-	784
	Amlodipine met diuretica (Natrixam)	Tablet met gereguleerde afgifte	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	621
	Pindolol (Viskeen)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	568
	Lacidipine (Motens)	Tablet	-	Opgezwollen enkels en onderbenen	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en buikpijn	Maagdarmklachten, zoals opkomend maagzuur, diarree of verstopping	559
	Bosentan (Tracleer)	Filmomhulde tablet, tablet		Vasthouden van vocht en dikke enkels	Maagdarmklachten: diarree en brandend maagzuur		557
	Hydralazine	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	511
	Minoxidil (Lonnoten)	Oplossing, schuim	-	-	-	Misselijk gevoel	303
	Nimodipine (Nimotop)	Infuus	-	-	-	-	265
	Riosiguat (Adempas)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	217
	Ambrisentan (Volibris)	Tablet	-	Vasthouden van vocht en dikke enkels	Maagdarmklachten zoals buikpijn, verstopping,	-	161

					diarree of misselijkheid		
Astma en COPD medicatie	Salbutamol (Aiomir)	Aerosol	-	-	Vieze smaak, brandend gevoel op de tong	Veranderingen in de bloedsuikerspiegel Geïrriteerde mond en keel	768693
	Beclometason/formoterol (Formodual)	Aerosol	-	-	Droge en geïrriteerde mond	Oedeem, gezwollen enkels en voeten	235557
	Salmeterol met fluticason	Aerosol/inhalatiepoeder	-	-	Droge en geïrriteerde mond	Oedeem, gezwollen enkels en voeten Toename in gewicht door de veranderde opbouw en afbraak van vet, door een toename van eetlust en vasthouden van vocht Gezwollen gezicht Maagklachten	160105
	Tiotroium	Inhalatiepoeder	-	-	Een droge mond	Verstopping Ontstoken slijmvlies van	157139

						de mond, ontstoken tong of tandvlees, zweertjes in de mond en een veranderde smaak	
	Formoterol met budesonide (Symbicort)	Aerosol/inhalatiepoede r	-	-	Droge, geïrriteerde mond	Oedeem, gezwollen enkels en voeten	149506
	Fluticason (Avamys, Cortifil, Cutivate, Flixonase, Flixotide)	Aerosol	-	-	-	-	143139
	Ipratropium (Atrovent)	Aerosol/inhalatiepoede r	-	-	Droge mond Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid	Maagdarmkla chten zoals diarree, verstopping en braken Ontstoken slijmvlies van de mond, ontstoken tong of tandvlees, zweertjes in de mond en een veranderde smaak	77312
	Ciclesonide (Alvesco)	Aerosol	-	-	-	Droge mond, branderig gevoel in de mond, onaangename	65374

						smak, misselijkheid	
	Beclometason (Qvar)	Aerosol/inhalatiepoede r	-	-	-	-	62041
	Budesonide (Cortiment, Pulmicort, Rhinocort, Bedenofalk, Larbex Steri-Neb)	Aerosol/inhaltiepoeder /vernevelvloeistof	-	-	Vieze smaak en droge mond	-	57200
	Formoterol (Oxis, Atimos, Foradil)	Inhalatiepoeder				Geïrriteerde mond en keel Verandering van smaak van voedsel en drinken Oedeem, gezwollen enkels en voeten	47368
	Fluticason met vilanterol (Relvar Ellipta)	Inhalatiepoeder	-	-	Droge mond Buikpijn	Veranderde smaak Hoge bloeddruk Zwaarder worden, door toename eetlust en oedeem Opgezwollen gezicht	39969

	Formoterol met glycopyrrumbromide en beclometason (Trimbow)	Aerosol/inhalatiepoeder	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	37875
	Olodaterol met tiotropiumbromide (Spiolto)				Droge mond	Ontstoken slijmvlies van de mond, ontstoken tong of tandvlees, zweertjes in de mond en een veranderde smaak Maagdarmklachten, zoals misselijkheid en verstopping	36916
	Salmeterol (Serevent)	Aerosol, inhalatiepoeder	-	-	-	Geirriteerde mond en keel Veranderingen in het bloedglucosegehalte Oedeem, gezwollen enkels en voeten	27233
	Terbutaline (Bricanyl)	Inhalatiepoeder	-	-	-	Geirriteerde mond en keel, smaakstoornissen, misselijkheid	20133

						Veranderingen in het bloedglucosegehalte Oedeem, gezwollen enkels en voeten	
	Umeclidiniumbromide (Incruse ellipta)	Inhalatiepoeder	-	-	Verstopping (obstipatie)	Een droge mond, veranderde smaak	10365
	Indacaterol met glycopyrroniumbromide (Ultibro breezehaler)	Inhalatiepoeder	-	-	Droge mond, geirriteerde keel Oedeem, gezwollen enkels en voeten Maagdarmklachten, zoals maagpijn, veranderde eetlust, misselijkheid, braken, diarree en buikpijn	Opkomend maagzuur	9245
	Vilanterol met umeclidiniumbromide (Anoro)	Inhalatiepoeder	-	-	Verstopping	Droge mond	8284
	Formoterol met fluticason (Flutiform)	Aerosol	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	7649

	Vilanterol met umeclidiniumbromide en fluticasonfuroraat (Trelegy Ellipta)	Inhalatiepoeder	-	-	Geïrriteerde mond Verstopping	-	7201
	Glycopyrroniumbromide	Drank, injectievloeistof, tablet	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, verstopping, diarree, braken, opkomend maagzuur	-	-	-	5060
	Formoterol met acclidiniumbromide (Duaklir Genuair)	Inhalatiepoeder	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	4332
	Acclidiniumbromide (Eklira)	Inhalatiepoeder	-	-	Maagdarmklachten zoals diarree en misselijkheid	Droge mond	4237
	Glycopyrronium/formoterol (Bevespi aerosphere)	Aerosol	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	4139
	Indacaterol (Onbrez breezhaler)	Inhalatiepoeder	-	-	Oedeem, gezwollen enkels en voeten	-	3359
	Olodaterol (Striverdi)	Vernevelvloeistof	-	-	Oedeem, gezwollen enkels en voeten	-	2181
	Deoxyribonuclease (Pulmozyme)	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	925
	Theofylline (Theolair, Bronchoretard, Theophyllin Al,	Capsule met gereguleerde afgifte, infusievloeistof, injectievloeistof	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken,	-	600

	Theophyllin Retard (Ratiopharm)				opkomend maagzuur, buikpijn, verminderde eetlust		
	Roflumilast (Daxas)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals diarree, misselijkheid, buikpijn, zuurbranden, zure oprispingen of verstopping Verlies van eetlust en gewichtsverlies	-	493
	Formoterol met glycopyrroniumbromide en budesonide	Aerosol	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	460
	Cromoglicinezuur (Lomudal, Lomusol, Nalcrom, Lecrolyn, Opticrom, Prevalin, Allerg-Abak, Allergo-Comod)	Aerosol, neusspray	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	389
	Indacaterol met glycopyrroniumbromide en mometason (Enerzair breezehaler)	Inhalatiepoeder	-	-	-	Droge mond Maagdarmklachten, zoals diarree, buikkrimp, misselijk zijn en overgeven	227

						Een hogere bloedsuiker	
	Salmeterol met budesonide (Buscalair)	Inhalatiepoeder	-	-	Droge mond	Misselijkheid Hoge bloeddruk Teveel glucose in het bloed Zwaarder worden, dit komt door de toename van eetlust en vasthouden van vocht	108
	Indacaterol met mometason (Aectura breezhaler)	Inhalatiepoeder	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	94
	Salbutamol (Ventolin)	Aerosol, inhalatiepoeder, vernevelvloeistof	-	-	Misselijk	Veranderingen in de bloedsuikerspi egel	60
HIV-medicatie	Tenofovir disoproxil met emtricitabine (Truvada)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	4730
	Emtricitabine met tenofovirafenami de en bictegravir (Biktarvy)	Tablet	-	-	Maagdarmla chten, zoals misselijkheid en diarree	Overgeven, winderigheid en maagpijn na het eten	3526
	Emtricitabine tenofovir alafenamide	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	2663

	elvitegravir cobicista (Descovy)						
	Lamivudine met abacavir en dolutegravir	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	2583
	Nevirapine (Viramune)	Tablet met gereguleerde afgifte	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, buikpijn en diarree Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten Hoeveelheid vet en cholesterol in het bloed kan toenemen, kans op hart- en vaatziekten neemt toe	-	2232
	Tenofovir disoproxil (Viread, Emtricitabine)	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree	Buikpijn en winderigheid	-	2177
	Emtricitabine met tenofovir	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1953

	alafenamide (Descovy)						
	Lamivudine met dolutegravir (Dovato)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1853
	Lamivudine met tenofovir disoproxil en doravirine (Delstrigo)	Tablet	-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree, buikpijn, winderigheid	Verstopping, last van de maag, gezwollen, opgeblazen buik, verstoorde spijsvertering, zachte ontlasting, maagkrampen, vaak naar het toilet moeten gaan Te weinig fosfaat of kalium in het bloed	1578
	Emtricitabine tenofovir alafenamide darunavir cobicistat (descovy)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1409
	Emtricitabine met tenofovir disoproxil en efavirenz	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1332
	Ritonavir (Norvir)	Tablet	-	Maagdarmklachten, misselijkheid, buikpijn, braken,	Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes,	-	1257

				<p>verminderde eetlust, winderigheid, diarree en zuurbranden</p> <p>Tinteling of doof gevoel van de mond, droge mond, smaakstoornissen, zweetjes in de mond</p>	kunnen diabetesverschijnselen ontstaan		
	Emtricitabine met tenofovir alafenamide en rilpivirine (Odefsey)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	1119
	Darunavir (Prezista)	Tablet	-	Diarree	<p>Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, buikpijn, opgezette buik, winderigheid, verstopping en verminderde of juist toegenomen eetlust</p> <p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en</p>	<p>Droge mond</p> <p>Ontstekingen van de slijmvliezen van de mond. Eten en drinken kan hierdoor pijnlijk zijn</p>	983

					bovenkant van de rug gaat zitten		
	Lamivudine met abacavir (Kivexa)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	833
	Darunavir met cobicistat (Rezolsta)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	787
	Emitricitabine met tenofovir elvitegravir en cobicistat (Stribild)	Tablet	-	-	<p>Verminderde eetlust</p> <p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt</p> <p>Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesverschijnselen ontstaan</p>	-	596

	Tenofovir fenamide (Vemlidy)	Tablet	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken, diarree, buikpijn en winderigheid		Angio-oedeem	566
	Emtricitabine met tenofovir disoproxil en rilpivirine (Eviplera)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	562
	Lamivudine (Epivir, Zeffix)	Filmomhulde tablet	-	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken, diarree en buikpijn	-	476
	Atazanavir (Reyataz)	Capsule	-	-	Maagdarmkla chten, zoals diarree, misselijkheid, braken, buikpijn, opgezette buik, winderigheid en verminderde of juist toegenomen eetlust	-	375
	Efavirenz (Strocrin)	Filmomhulde tablet	-	-	Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken, diarree en buikpijn	-	272

					<p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt</p> <p>Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesverschijnselen ontstaan</p>		
	Rilpivirine (Edurant)	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid	<p>Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree en buikpijn</p> <p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en</p>	Maagdarmklachten zoals braken, buikpijn en een verminderde eetlust	240

					<p>bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt</p> <p>Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesverschijnselen ontstaan</p>		
	Doravirine (Piveltro)		-	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree en buikpijn	Verhoogde bloeddruk	154
	Dolutegravir met rilpivirine (Juluca)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	152
	Efavirenz (Stocrin)	Filmomhulde tablet	-	-	<p>Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree en buikpijn</p> <p>Veranderde vetverdeling</p>	-	110

					<p>waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt</p>		
	Zidovudine met lamivudine	Omhulde tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	105
	Maraviroc (Celsentri)	Tablet	-	-	<p>Maagdarmklachten, zoals diarree, misselijkheid, braken, buikpijn en winderigheid</p> <p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt</p>		87
	Lopinavir met ritonavir	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals diarree,	Verminderde of juist toegenomen	Vasthouden van vocht (oedeem)	84

				misselijkheid, braken, buikpijn en winderigheid	eetlust, gewichtsafname of juist - toename Teveel vet en cholesterol in het bloed, waardoor de kans op hart- en vaatziekten toeneemt Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesversch ijnselen ontstaan		
	Emtricitabine (Emtriva)	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals diarree, misselijkheid, braken, buikpijn en zuurbranden	Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen	-	35

					diabetesverschijnselen ontstaan		
	Zidovudine (Retrovir)	Infuus	-	Maagdarmklachten, zoals misselijkheid	Maagdarmklachten zoals braken, buikpijn, diarree en winderigheid Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesverschijnselen ontstaan	Smaakstoornissen en een verminderde eetlust	19
	Zidovudine met lamivudine en abacavir (Trizivir)	Tablet	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	9
	Saquinavir (Invirase)	Tablet	-	Maagdarmklachten, zoals diarree en misselijkheid	Braken, buikpijn en verstopping, oprispingen, opgeblazen gevoel,	-	8

					<p>winderigheid, verminderde of juist verhoogde eetlust</p> <p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p> <p>Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesversch ijnselen ontstaan</p>		
	Fosamprenavir (Telzir)	Filmomhulde tablet	-	<p>Veranderde vetverdeling waarbij het vet meer op de buik, borst en bovenkant van de rug gaat zitten</p>	<p>Maagdarmkla chten, zoals misselijkheid, braken en buikpijn</p> <p>Bij mensen die gevoelig zijn voor het ontstaan voor diabetes, kunnen diabetesversch</p>	-	1

					ijnselen ontstaan		
Anti-histaminica	Levocetirizine (Xyzal) Cetirizine (Idyl, Teva, Zyrtec, Livsane, Prevalin, Reactine)	Filmomhulde tablet tablet, drank	-	-	Droge mond, keel of neus	Maag- en darmklachten, zoals misselijkheid, buikpijn en diarree Vocht vasthouden en gewichtstoename	349990 63701
	Meclozine (Suprimal)	Tablet	-	-	Droge mond, keel of neus	-	32607
	Clemastine (Tavegil, Tavegil)	Injectievloeistof, tablet	-	-	-	Maag- en darmklachten, zoals misselijkheid, maagpijn, diarree en verstopping Droge mond, keel of neus	
	Desloratadine (Aerius, Dasselta, Neoclarityn)	(Smelt)tablet, drank	-	-	Droge mond, keel of neus	Maag- en darmklachten, zoals misselijkheid, maagpijn, diarree en verstopping Toename van de eetlust en	735340

						gewichtstoename	
	Fexofenadine (Telfast, STP Free, Allergra Fexotabs)	Omhulde tablet		-	Droge mond, keel of neus	Maag- darmklachten zoals misselijkheid en diarree	96822
	Loratadine (Idyl, Livsane, Allerfre, Claritine)	(filmomhulde, smelt-) tablet	-	-	-	Maag- en darmklachten, zoals misselijkheid, maagpijn, diarree en verstopping Toename van de eetlust en gewichtstoename	15896

Conclusie

De medicijn groepen antidepressiva, antipsychotica, diabetesmiddelen, ontstekingsremmers, anti-epileptica, astma- & COPD-medicatie, maagmiddelen, antihypertensiva, HIV-medicatie en antihistaminica hebben allen medicijnen die direct voor gewichtstoename zorgen.

Opvallend waren de bijwerkingen bij HIV-medicatie. Daarbij gaf een groot gedeelte van de HIV-medicatie als bijwerking een veranderde vetverdeling en meer vetten in het bloed. Dit wordt 'Buffalo hump' genoemd. De medicijnen venlafaxine, escitalopram en fluoxetine (allemaal antidepressiva) hadden als bijwerking "gewichtverandering". Dit kan gewichtstoename of gewichtsafname zijn. Deze medicijnen zijn wel meegenomen in de lijst met medicijnen die gewichtstoename veroorzaken.

Literatuurlijst

Van den Brink, G. (2013). Interacties tussen voeding en geneesmiddelen (600–644). <https://doi.org/10.1007/978-90-368-0510-0>

Canuto, R., Garcez, A., Souza, R. V., Kac, G. & Olinto, M. T. A. (2020a). Nutritional intervention strategies for the management of overweight and obesity in primary health care: A systematic review with meta-analysis. *Obesity Reviews*, 22(3). <https://doi.org/10.1111/obr.13143>

Gafoor, R., Booth, H. P. & Gulliford, M. C. (2018b). Antidepressant utilisation and incidence of weight gain during 10 years' follow-up: population based cohort study. *BMJ*, k1951. <https://doi.org/10.1136/bmj.k1951>

Gill, H., Gill, B., El-Halabi, S., Chen-Li, D., Lipsitz, O., Rosenblat, J. D., Van Rheenen, T. E., Rodrigues, N. B., Mansur, R. B., Majeed, A., Lui, L. M. W., Nasri, F., Lee, Y. & McIntyre, R. S. (2020). Antidepressant Medications and Weight Change: A Narrative Review. *Obesity*, 28(11), 2064–2072. <https://doi.org/10.1002/oby.22969>

Safaei, M., Sundararajan, E. A., Driss, M., Boulila, W. & Shapiri, A. (2021). A systematic literature review on obesity: Understanding the causes & consequences of obesity and reviewing various machine learning approaches used to predict obesity. *Computers in Biology and Medicine*, 136, 104754. <https://doi.org/10.1016/j.combiomed.2021.104754>

Savas, M., Muka, T., Wester, V. L., van den Akker, E. L. T., Visser, J. A., Braunstahl, G. J., Slagter, S. N., Wolffenbuttel, B. H. R., Franco, O. H. & van Rossum, E. F. C. (2017). Associations Between Systemic and Local Corticosteroid Use With Metabolic Syndrome and Body Mass Index. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, 102(10), 3765–3774. <https://doi.org/10.1210/jc.2017-01133>

Savas, M., Wester, V., Visser, J., Kleinendorst, L., van der Zwaag, B., van Haelst, M., van den Akker, E. & van Rossum, E. (2019). Extensive Phenotyping for Potential Weight-Inducing Factors in an Outpatient Population with Obesity. *Obesity Facts*, 12(4), 369–384. <https://doi.org/10.1159/000499978>

Van der Valk, E. S., Akker, E. L., Savas, M., Kleinendorst, L., Visser, J. A., Van Haelst, M. M., Sharma, A. M. & Rossum, E. F. (2019). A comprehensive diagnostic approach to detect underlying causes of obesity in adults. *Obesity Reviews*, 20(6), 795–804. <https://doi.org/10.1111/obr.12836>

Zorginstituut Nederland (2020). GIP-databank. Geraadpleegd op 1 oktober 2022, van <https://www.gipdatabank.nl/>

Benders, L. (2022). Validiteit en betrouwbaarheid vaststellen in je scriptie. Geraadpleegd op 15 oktober 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/validiteit-en-betrouwbaarheid-vaststellen-scriptie/>

Bijwerkingencentrum Lareb (2022). Databank bijwerkingen. Geraadpleegd op 1 oktober 2022, van <https://www.lareb.nl/nl/databank>

- Dingemanse, K. & Merkus, J. (2022). Validiteit van interviews. Geraadpleegd op 10 oktober 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/validiteit-in-interviews/>
- MaastrichtUMC (2022). Lichaamssamenstelling. Geraadpleegd op 2 november 2022, van <https://nutritionalassessment.mumc.nl/nutritional-assessment/lichaamssamenstelling>
- Scriptium (2021). Interviews coderen. Geraadpleegd op 10 oktober 2022, van <https://www.scriptium.nl/interviews-coderen/>
- Zorginstituut Nederland (2020). GIP-databank. Geraadpleegd op 1 oktober 2022, van <https://www.gipdatabank.nl/>
- Kussendrager, N. & van den Lugt, D. (2002). *Basisboek journalistiek/druk 2*. Noordhoff Uitgevers
- Stichting Farmaceutische Kengetallen (2021). Data en feiten 2021. Geraadpleegd op 2 november, van <https://www.sfk.nl/publicaties/data-en-feiten/data-en-feiten-2021>
- Taylor, D. (2015). The Pharmaceutical Industry and the Future of Drug Development. *Pharmaceuticals in the Environment* (1-33). DOI: [10.1039/9781782622345-00001](https://doi.org/10.1039/9781782622345-00001)
- Kristen Dingemanse (2015). Stappenplan: interview afnemen en verwerken in je scriptie. Geraadpleegd op 4 november 2022, van [https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/stappenplan-interview/#:~:text=De%20interviews%20hebben%20meestal%20een,vragen%20niet%20\(serieus\)%20invult.](https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/stappenplan-interview/#:~:text=De%20interviews%20hebben%20meestal%20een,vragen%20niet%20(serieus)%20invult.)
- Merkus, J. (2021). Welke bronnen kan ik in mijn scriptie gebruiken. Geraadpleegd op 9 november 2022, van <https://www.scribbr.nl/bronvermelding/welke-bronnen-kan-ik-mijn-scriptie-gebruiken/>
- Savas, M., Muka, T., Wester, V. L., van den Akker, E. L. T., Visser, J. A., Braunstahl, G. J., Slagter, S. N., Wolffenbuttel, B. H. R., Franco, O. H. & van Rossum, E. F. C. (2017). Associations Between Systemic and Local Corticosteroid Use With Metabolic Syndrome and Body Mass Index. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, 102(10), 3765–3774. <https://doi.org/10.1210/jc.2017-01133>
- Swaen, B. (2013). Interviewtechnieken. Geraadpleegd op 9 november 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/interviewtechnieken/>
- VAERS (2022). Vaccine Adverse Event Reporting System. Geraadpleegd op 7 november 2022, van <https://vaers.hhs.gov/>
- Van der Valk, E. S., Akker, E. L., Savas, M., Kleinendorst, L., Visser, J. A., Van Haelst, M. M., Sharma, A. M. & Rossum, E. F. (2019). A comprehensive diagnostic approach to detect underlying causes of obesity in adults. *Obesity Reviews*, 20(6), 795–804. <https://doi.org/10.1111/obr.12836>
- Sikkema, J. (2019). PDCA-cyclus. Geraadpleegd op 14 november 2022, van <https://procesoptimisten.nl/procesproblemen-oplossen/pdca/>